Michał Miazga
Regionalne Centrum Ekologiczne
Na Europę Środkową i Wschodnią
www.rec.org.pl

Komunikacja społeczna we wdrażaniu sieci Natura 2000.

Komunikacja społeczna jest jednym z kluczowych elementów wdrażania sieci Natury 2000. Nie jest to proces łatwy. Po pierwsze Natura 2000 to wyzwanie o skali niespotykanej w dotychczasowej historii ochrony przyrody w Polsce. Obecnie zajmuje ona niemal 20% powierzchni kraju i składa się z ok. 900 obszarów, z których każdy wymaga specyficznego podejścia komunikacyjnego. Po wtóre Natura 2000 to system bardzo różniący się od tradycyjnego podejścia do ochrony przyrody. Wymaga wiec wzajemnego zaufania i zmiany przyzwyczajeń służb ochrony przyrody i partnerów lokalnych.

Polskie rządy początkowo starały się wprowadzić Naturę 2000 minimalizując wszelkie koszty z tym związane. Dotknęło to także działań komunikacyjnych. W ramach konsultacji społecznych zorganizowano wprawdzie serię seminariów wojewódzkich jednak reakcje gmin na pisma dotyczące tworzenia obszarów Natura 2000 jasno wykazały że działania te były daleko niewystarczające.

W kolejnych latach coraz większą wagę przywiązywano komunikacji społecznej. W ramach kolejnych projektów podniesiono umiejętności komunikacyjne służb ochrony przyrody, przetestowano uspołecznioną metodę planowania ochrony obszarów Natura 2000 oraz wypracowano modelowe rozwiązana sektorowe ułatwiające komunikację na poziomie lokalnym.

Co więcej, rozpoczęto też szereg kampanii poprawiających społeczny wizerunek Natura 2000. W działania te bardzo aktywnie włączyły się organizacje pozarządowe. Także Polskie Biuro REC przeprowadziło szereg działań na rzecz Natury 2000, organizując warsztaty komunikacyjne, szkoląc samorządowców i przygotowując dla Ministerstwa Środowiska serię wydawnictw promocyjnych.

Komunikacja społeczna dotycząca Natury 2000 wymaga przede wszystkim wzajemnego szacunku. To właśnie zrozumienie partnera i uszanowanie jego obaw i nadziei pozwalają na budowanie skutecznych strategii komunikacyjnych. Wzajemny szacunek podpowiada, że konieczne jest otwarte mówienie tak o korzyściach jak i ograniczeniach związanych z Naturą 2000. Szacunek dla partnera wymaga też dostarczenia mu całej niezbędnej wiedzy i zapewnienia czasu na przeanalizowanie sytuacji. W końcu konieczne jest wspólne budowanie pozytywnych scenariuszy rozwoju lokalnego tak by Natura 2000 oznaczała nie tyle ograniczenie co szansę na rozwój. Na szczęście takie właśnie podejście jest coraz częściej obecne w działaniach tak instytucji rządowych jak i ich partnerów społecznych.